COLUMN REMCO HOEKMAN

Brede welvaart

Het sport- en beweegbeleid op nationaal en lokaal niveau heeft een sterke focus op gezondheid. Uit de Monitor Lokaal Sportbeleid kwam, net als vier jaar geleden, 'bevordering van de gezondheid' bij alle gemeenten als beleidsdoel naar voren. Maar hoe houdbaar is dit als voornaamste doel van sport- en beweegbeleid?

Uiteraard zijn er studies die aantonen dat er een relatie is tussen sport, bewegen en gezondheid. Maar de mate waarin en de wijze waarop nationaal en lokaal beleid op sport en bewegen bijdragen aan gezondheidsbevordering is grotendeels onduidelijk.

Laten we inzoomen op het lokale beleid. Gemeenten geven gemiddeld 71 euro per inwoner uit aan sport. Hiervan is driekwart gerelateerd aan sportaccommodaties en het resterende deel aan beleid en activering. De gezondheidswaarde van deze investeringen is moeilijk hard te maken, want bij de uitgaven aan sportaccommodaties maken gemeenten meestal geen verbinding met het gezondheidsdoel. Zo zijn er maar weinig gemeenten die bij het in gebruik geven van sportaccommodaties voorwaarden stellen rondom bijvoorbeeld een gezonde sportkantine. Dat roept de vraag op hoe op lokaal niveau met cijfers wordt aangetoond of verantwoord dat de beleidsactiviteiten bijdragen aan gezondheidsbevordering.

Vanuit gezondheidsbeleid wordt juist sterk gestuurd op cijfers. Daar ligt een risico, want de retoriek van sport- en beweegbeleid mag dan sterk zijn, er komt een moment dat vanuit gezondheid gevraagd wordt om de cijfers die dit onderstrepen. En met de financieel uitdagende tijden die voor ons liggen – en zonder wettelijke kaders voor de sport – kunnen dan andere beleidsmaatregelen in beeld komen die wél laten zien bij te dragen aan de gezondheid van de bevolking.

Sport- en beweegbeleid moet daarom breder worden ingestoken. Het concept brede welvaart biedt hier kansen. Daar is in mijn ogen een sterkere relatie met de inhoud van het sport- en beweegbeleid. Denk aan sportaccommodaties als ontmoetingsplekken en de bijdrage van sportverenigingen aan de sociale cohesie. En aan ondernemende aanbieders als logische partners vanuit het gezondheidsperspectief. Daar sporten mensen immers voor een groot deel vanuit een gezondheidsmotief.

Een verbreding in beleid naar de inzet van sport en bewegen voor brede welvaart biedt dus kansen en haalt het sport- en beweegbeleid wat weg uit het op cijfers en effecten gestoelde gezondheidsbeleid. Zo kan meer gekeken worden naar de bredere betekenis van sporten en bewegen en de bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving. En niet onbelangrijk: dit biedt ook aanknopingspunten om de in de huidige tijd broodnodige samenwerkingen met andere afdelingen te vergroten.

Vereniging Sport en Gemeenten

Remco Hoekman is directeur-bestuurder bij het Mulier Instituut en bijzonder hoogleraar Sportsociologie en Sportbeleid aan de Radboud Universiteit.